

Arbeidsmarktflits

Activering rendeert, PWA resideert?

27 May 2004

Eind juni 1999 ontvangen zo'n 387 000 personen in het Vlaams Gewest een uitkering van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening (RVA). De voltijds bruggepensioneerden en vrijgestelde oudere werkzoekenden maken hier net geen 40% van uit. Een andere grote groep wordt gevormd door de werkzoekenden, goed voor 35% van de populatie. Daarnaast zijn er nog loopbaanonderbrekers, werkenden met RVA-steun en PWA'ers. Hieronder bekijken we de arbeidsmarktpositie een jaar later, in juni 2000, voor de werkzoekenden, de personen die een RVA-tussenkost genieten in het kader van een activeringsprogramma en de PWA'ers (tabel 1).

Tabel 1. Arbeidsmarkt mobiliteit van werkzoekenden, PWA'ers en werkenden in het kader van een activeringsprogramma (Vlaams Gewest; juni 1999 - juni 2000)

situatie juni 1999	situatie juni 2000								
			Werkend zonder activering	Werkend met activering	PWA	Werkzoekend	Overig	Niet-beroepsactief	Totaal
Werkend met activering	(n=5 616)	20,2	51,6	0,2	16,5	4,3	7,3	100,0	
PWA	(n=8 689)	4,4	2,3	56,2	21,8	5,4	10,0	100,0	
Werkzoekend	(n=133 420)	21,8	2,7	1,3	51,0	12,8	10,3	100,0	

Bron: Datawarehouse arbeidsmarkt bij de KSZ, basistoepassing 10 (Bewerking Steunpunt WAV)

Eind juni 1999 telt het Vlaams Gewest 133 400 werkzoekenden met een RVA-uitkering. Precies de helft ontvangt een jaar later nog steeds een uitkering. Meer dan een vijfde heeft een loontrekkende of zelfstandige job gevonden en een op tien is uit de arbeidsmarkt verdwenen. Er zijn grote verschillen tussen de gewesten: in het Waals en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vinden we twee derde van de werkzoekenden een jaar later nog steeds als werkzoekende terug. De uitstroom naar werk is in deze gewesten kleiner dan in het Vlaams Gewest: slechts iets meer dan 15% van de Waalse en Brusselse werkzoekenden met een uitkering heeft een jaar later een job.

Om werkzoekenden sneller aan een job te helpen, kan de werkloosheidsuitkering worden geactiveerd tot een werkuitkering die de werkgever mag aftrekken van het nettoloon.¹ In juni 1999 genieten in Vlaanderen 5 600 personen RVA-steun in het kader van een activeringsprogramma (tabel 2). Meer dan 70% is een jaar later aan het werk, al dan niet met activeringssteun. Bij de mannen is 75% in juni 2000 aan het werk, bij de vrouwen gaat het om 69%.

Een vijfde van de deelnemers heeft een jaar later een job zonder activeringssteun. Activeringsprogramma's slagen er dus in om bij personen met een minder gunstig arbeidsmarktprofiel eenzelfde uitstroompercentage naar regulier werk te bereiken als bij de gemiddelde werkzoekende. Het aandeel personen dat erin slaagt om na een jaar zonder steun te werken, is verschillend naargelang de leeftijd: bij de jongeren gaat het om meer dan een derde terwijl dat aandeel bij de 50-plussers is geslonken tot 13%.

Tabel 2. Arbeidsmarktpositie in juni 2000 van de deelnemers aan een activeringsprogramma in juni 1999 (Vlaams Gewest, Waals Gewest, Brussels Gewest; juni 2000)

	Vlaams Gewest			Waals Gewest			Brussels Gewest
	totaal (n=5 616)	mannen (n=2 316)	vrouwen (n=3 300)	18-24 (n=456)	25-49 (n=4 899)	50-64 (n=261)	totaal (n=4 504)
Werkend zonder activering	20,2	21,3	19,4	34,0	19,3	13,4	12,4
Werkend met activering	51,6	54,3	49,7	32,0	52,7	64,0	71,7
Werkzoekend	16,5	15,1	17,4	21,7	16,6	4,2	8,8
Niet-beroepsactief	7,3	7,0	7,5	7,7	7,4	5,7	5,0
Overig	4,5	2,3	6,0	4,6	4,0	12,6	2,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Bron: Datawarehouse arbeidsmarkt bij de KSZ, basistoepassing 10 (Bewerking Steunpunt WAV)

Van de deelnemers aan een activeringsprogramma in juni 1999 die een jaar later geen job hebben, is het merendeel terug in de werkloosheid beland (16,5%). Dit aandeel ligt hoger bij de vrouwen en bij de jongeren. Ongeveer een tiende van de oudere deelnemers aan een programma is een jaar later in het stelsel van de vrijgestelde oudere werkzoekenden beland.

Opnieuw verschillen de cijfers tussen de Belgische gewesten. Vooral het Waals Gewest wijkt sterk af van het Vlaamse profiel: daar is 84% van de deelnemers aan een activeringsmaatregel een jaar later aan de slag, zij het dat slechts 12% dit zonder RVA-steun kan. De terugstroom naar

de werkloosheid is in het Waals Gewest slechts half zo groot als in het Vlaams Gewest.

PWA resideert

In het Vlaams Gewest omvat het PWA-stelsel in juni 1999 zo'n 8 700 werkzoekenden die hierdoor een vrijstelling van inschrijving als werkzoekende krijgen. Meer dan 90% van hen is vrouw, wat het stelsel bij uitstek een vrouwelijk profiel geeft. Het PWA-systeem slaagt er minder goed in om werkzoekenden terug aan regulier werk te helpen. In juni 2000 is meer dan de helft van de PWA'ers uit juni 1999 nog steeds als PWA'er aan de slag. De uitstroom naar regulier werk is vanuit het PWA-statuut zeer beperkt: nog geen 5% heeft een jaar later een job. Verder is iets meer dan een vijfde terug in het klassieke werkloosheidsstelsel beland.

¹ In juni 1999 gaat het om volgende activeringsprogramma's: banenplan, doorstromings- of herinschakelingsprogramma, eerste werkervaring, beschutte werkplaats. Ondertussen is het eerstewerkervaringsprogramma uitgedoofd en zijn het herinschakelingsprogramma en het banenplan vervangen door het Activaplan. Deelname aan dergelijke programma's is verbonden met een aantal voorwaarden, zoals bijvoorbeeld inzake werkloosheidsduur.